

Vaccinationer

mot HPV, pneumokocker, TBE, vattkoppor och bältros

Malin Enarsson

Smittskyddsläkare, Region Sörmland

260226

Frågor ställs via sms, scanna kod:

Redovisning av jäv

Har inga jävsförhållanden att deklarera.

REGION
SÖRMLAND

Vaccinationer i Sverige

Nationellt

- Nationella vaccinationsprogram
- Rekommendationer från Folkhälsomyndigheten
- Regionala politiska beslut om kostnadsfrihet
- NT-rådets nationella samordning vid nya vaccin

Regionalt

- Regionfullmäktige (kostnader)
- Smittskyddsläkaren (medicinska rekommendationer)
- Expertgrupp vaccin (Läkemedelskommittén)
- Vaccinationsenheten (samordning)
- Vårdcentraler
- Infektionsmottagningen MSE
 - VC Ekensberg & Vår VC Katrineholm

HPV och vaccination

Humant papillomvirus (HPV)

- Vanlig infektion – de flesta smittas någon gång
- Orsakar flera cancerformer (livmoderhals, anal, svalg, genitala)
- Flera olika virustyper
 - HPV 16 och 18 orsakar flest cancerfall

HPV-vaccination

- Vaccination ger mycket gott skydd
- Störst effekt före exponering (yngre åldrar)
- HPV-vaccination ingår i barnvaccinationsprogrammet i årskurs 5
 - flickor födda 1999 (sedan 2010)
 - pojkar födda 2009 (sedan 2020)

Folkhälsomyndighetens rekommendationer (2024–)

Rekommenderade grupper

- Alla ovaccinerade vuxna till och med 26 års ålder
- Pojkar födda 2007–2008

Prioriterade grupper p.g.a. högre risk

- Män som har sex med män (MSM)
- Transpersoner
- Personer som lever med hiv

27 år och äldre

- Vaccination kan övervägas efter individuell medicinsk bedömning enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation
- Nyttan minskar med antalet tidigare sexpartner

Vaccin, doser och intervall

Gardasil 9

- 9-valent HPV-vaccin
- Skyddar mot de vanligaste HPV-typerna som orsakar cancer och kondylom

Antal doser

- 2 doser: personer 15-26 år
- 3 doser för personer:
 - som lever med hiv
 - med nedsatt immunförsvar
 - 27 år och äldre

Intervall vid 2 doser

- Minst 6 månader mellan dos 1 och 2
- Med fördel 12 månader

Vad gäller i Region Sörmland (2026)

Från 1 januari 2026

- Kostnadsfritt HPV-vaccin till alla grupper som omfattas av Folkhälsomyndighetens rekommendation
- Ovaccinerade kvinnor födda 1994–1999 som inte deltog i Utrotningsprojektet erbjuds också kostnadsfri vaccination

Utförande

- 1-2 vårdcentraler per kommun
- Stickavgift 260 kr per dos
- Politiskt förslag om kostnadsfri HPV-vaccination från 1 april 2026
- Informationskampanj våren 2026
- Tidbokning via MittVaccin.se
- Vaccination via Elevhälsan till pojkar födda 2007-08 (förslag)

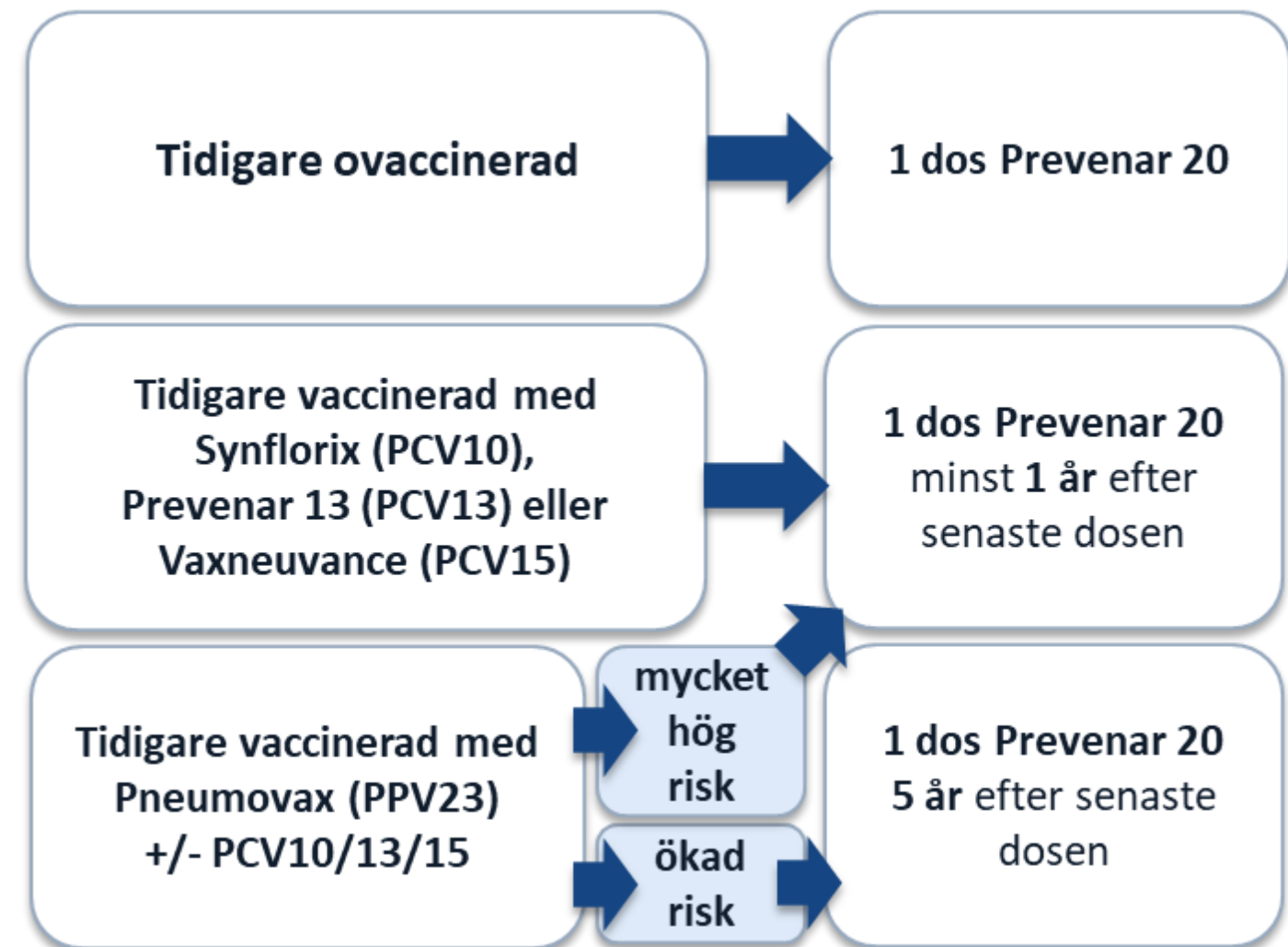

Pneumokockvaccination – uppdaterade rekommendationer

Prevenar 20

- Ersätter Pneumovax
 - nationell upphandling
- Ges som **singeldos**,
ingen uppföljande dos
 - kan ges samtidigt med covid-19- och influensavaccin
 - vid samtidig vaccination med förstärkt influensavaccin eller vaccin mot bältros/RSV ges vaccinen med 7 dagars intervall

Rekommenderade grupper – personer 2 år och äldre

Ökad risk

- 65 år och äldre
- kronisk hjärt-/lungsjukdom
- nedsatt lungfunktion/försämrad hostkraft
- kronisk leversjukdom
- diabetes mellitus
- tidigare invasiv pneumokockinfektion
- alkohol- eller narkotikaberoende, rökning (individuell bedömning)
- svetsare exponerade för toxisk rök

Mycket hög risk

- **aspleni** eller **hypospleni****
- **likvorläckage****
- nedsatt immunförsvar, t.ex. **stamcells-/benmärgstransplantation****, hematologisk cancer, sicklecellsanemi, lungcancer, gravt nedsatt immunförsvar pga sjukdom/behandling (individuell bedömning)
- **cochleaimplantat**
- **cystisk fibros**
- **organtransplantation**
- kronisk njursvikt

**särskilda vaccinationsschema

Särskilda vaccinationsschema

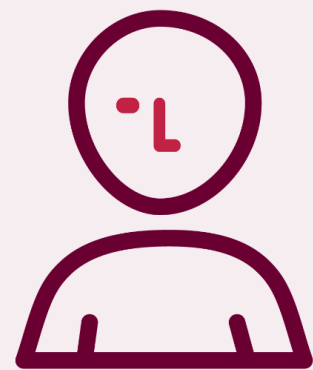
- Vissa **grupper** med **mycket hög risk**
 - personer med aspleni/hypospleni, inkl. inför planerad splenektomi
 - likvorläckage
 - efter stamcellstransplantation
- Olika schema, kombination av flera vaccin (Prevenar 20, Capvaxive, Pneumovax) och fler doser
- Vaccineras via infektionsmottagningen MSE efter remiss från behandlande läkare

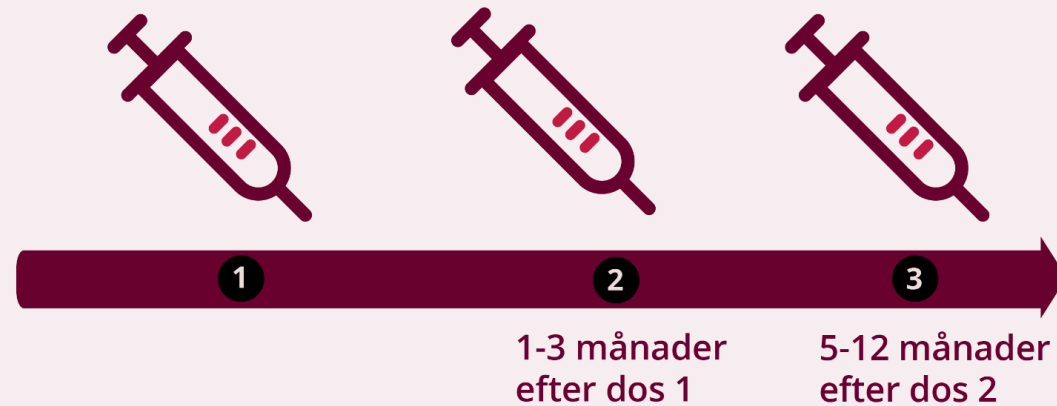
Vaccinationschema mot TBE

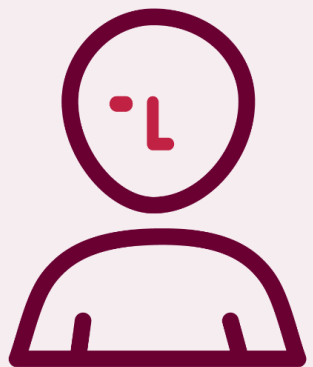
Grundvaccination

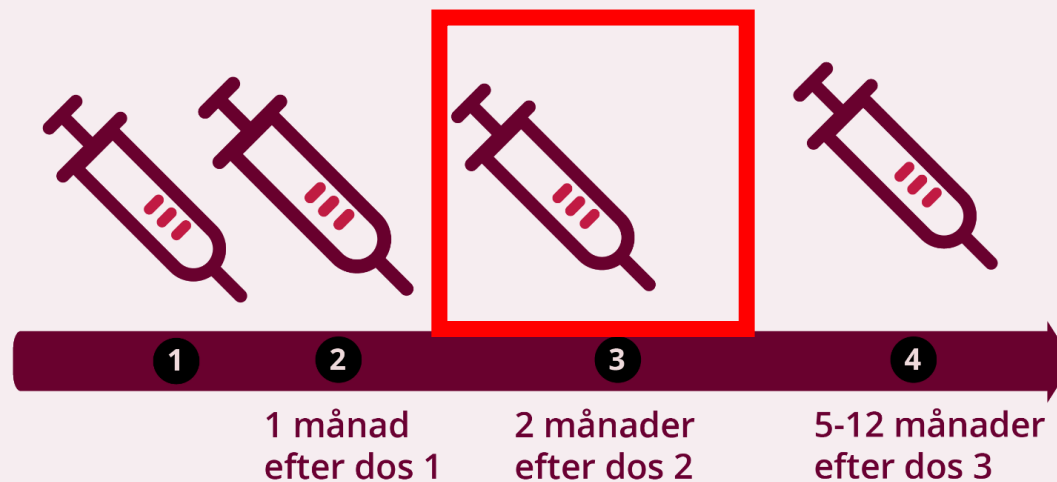
1 år-50 år

ålder vid
dos 1 & 2

50 år
och äldre

& immunnedsatta oavsett ålder

Påfyllnadsvaccination

3 år efter dos 3

5-10 år efter dos 4
och sedan vart femte
år till vart tionde år

3 år efter dos 4

5 år efter dos 5 och
sedan vart femte år

Vaccination mot vattkoppor och bältros

Vattkoppsvaccination

- Införs i nationella barnvaccinationsprogrammet januari 2027
- Ges samtidigt med MPR-vaccin (2 doser)
 - 18 månaders ålder
 - årskurs 1–2
- Ikappvaccination för icke-immuna barn och ungdomar <18 år

Bältrosvaccination

- **Shingrix** – god skyddseffekt
- Rekommenderas av Folkhälsomyndigheten till
 - personer från 18 år med nedsatt immunförsvar
 - personer 65 år och äldre
- Vaccination på egen bekostnad
 - otillräcklig hälsoekonomi enligt NT-rådet
 - begränsad grupp personer med gravt nedsatt immunförsvar vaccineras kostnadsfritt via Inf mott MSE efter remiss från behandl läkare

Har du frågor om vaccination?

Smittskyddsenheten Sörmland

- Telefon (kontorstid):
016-10 35 85
- Mejl:
smittskydd@regionsormland.se
- Mer information:
[Vaccination –Samverkanswebben](#)

Vaccinationsenheten

- Mejl:
vaccination@regionsormland.se
- Mer information:
[För dig som vaccinerar -
Samverkanswebben](#)

Tack!